

TYÖEHTOSOPIMUKSEN YLEISSITOVUUDEN VAHVISTAMISLAUTAKUNTA

TOIMINTAKERTOMUS 2014

TYÖEHTOSOPIMUKSEN YLEISSITOVUUDEN VAHVISTAMISLAUTAKUNTA

TOIMINTAKERTOMUS 2014

YLEISTÄ

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta perustuu lakiin työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta (56/2001). Se puolestaan liittyy samanaikaisesti annettuun työ-sopimuslakiin (55/2001). Vahvistamislautakunnan tehtävänä on vahvistaa, mitkä työehtosopi-mukset ovat työsopimuslaissa tai merityösopimuslaissa (756/2011) tarkoitettulla tavalla yleissito-via ja mitkä ovat yleissitovuutta vailla.

Vahvistamislautakunnan toimikausi on viisi vuotta. Valtioneuvosto asetti 26.5.2011 lautakunnan sen kolmanneksi toimikaudeksi 1.6.2011 – 31.5.2016.

Vahvistamislautakunta muodostuu sivutoimisesta puheenjohtajasta ja kahdesta sivutoimisesta jäsenestä. Heillä kaikilla on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja hänen varajäsenensä on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita ja heidän sekä muiden jäsenten on oltava työsuhdeasioihin ja työoloihin perehtyneitä. Lautakunnan puheenjohtaja, jäsenet tai hei-dän varajäsenensä valitaan henkilöistä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantajien eikä työn-tekijöiden etua. Lautakunta voi ottaa sihteerin tai sihteereitä.

Vahvistamislautakunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä. Se on tehtävässään riip-pumaton. Lautakunnassa käsiteltävät asiat valmistellaan ministeriön työsuojeluosaston työehto-asiainryhmässä, joka toimii muutoinkin lautakunnan toimistona. Ministeriön vuoden 2014 toi-mintasuunnitelmassa lautakunnan tehtäviin osoitettiin käytettäväksi yhteensä 34 henkilötyökuu-kautta.

Vaikka työehtosopimukset tehdään sopimuskaudeksi kerrallaan, niitä koskevia vahvistamispää-töksiä ei tehdä sopimuskausittain. Kun uudeksi sopimuskaudeksi tehtyä työehtosopimusta on työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta annetussa laissa tarkoitettussa mielessä pi-dettävä samana kuin sitä, jota aikaisempi päätös koskee, ei uutta päätöstä yleensä ole tarpeen tehdä. Yleissitovuutta koskeva päätös on voimassa kunnes lautakunta on uudelleen käsitellyä koskevasta hakemuksesta tai oma-aloitteisesti päättänyt toisin tai kunnes työtuomioistuin on kä-sitellyt lautakunnan uutta päätöstä koskevan valituksen.

Työehtosopimus kentässä tapahtuvien muutosten vuoksi vahvistamislautakunta joutuu harkitse-maan, onko vahvistamisen edellytyksissä tai työehtosopimusten yksilöinnissä tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka edellyttävät lautakunnan käsittelyä. Uutta käsittelyä edellyttää työehtosopimuk-sen soveltamisalan muuttuminen ja sopimusosapuolten vaihtuminen. Silloin kun soveltamisala muuttuu tai osapuolet vaihtuvat, sopimusta ei voida enää pitää sinä samana, jota aikaisempi pää-tös koski. Näiden lisäksi esimerkiksi kokonaan uudet ja entisistä sopimuksista yhdistetyt työeh-tosopimukset edellyttävät uusien vahvistamispäätösten tekemistä.

Jotta lautakunta pystyy asianmukaisesti seuraamaan työmarkkinoilla tapahtuvaa kehitystä ja työ-eh-tosopimusten yleissitovuuden kannalta merkittäviä muutoksia, selvitetään kaikkien valtakun-nallisten työehtosopimusten edustavuus sopimuskausittain samaan tapaan kuin sopimusta en-simmäistä kertaa tarkasteltaessa. Kun oleellisia muutoksia ei ole tapahtunut, vahvistamislauta-kunta toteaa tämän, eikä työehtosopimuksen yleissitovuutta oteta uudelleen käsiteltäväksi. Sopi-

muksen osapuolen tai soveltamisalan muututtua vähänkin on yleissitovuusasia jäljempänä tarkemmin selostetulla tavalla käsitelty uudelleen.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN KOKOONPANO

Puheenjohtaja:

Martti Kairinen, emeritusprofessori, Turun yliopisto

Henkilökohtainen varajäsen Antti Posio, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Pirkko Mäkinen, tasa-arvovaltuutettu

Henkilökohtainen varajäsen Nina Hotti, käräjätuomari, Vantaan käräjäoikeus

Tapani Vasama, hovioikeudenpresidentti, Vaasan hovioikeus

Henkilökohtainen varajäsen Raila Kangasperko, hallitusneuvos, työministeriö

Lautakunnan sihteerit

Ari Pulkkinen, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Anu Kangasjärvi, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö, (vv. 1.1. - 25.3. ja 1.6. - 13.8.2014)

Tanja Ylitöyrä, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö

Lautakunnassa käsiteltävien asioiden muut valmistelijat

Leena Alanko, suunnittelija, sosiaali- ja terveysministeriö

Lautakunnan toimiston tehtäviä hoitava henkilökunta

Paula Huhtala, osastosihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö, 30.12.2014 alkaen

Hannele Larinen, osastosihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö

Else Leppälä, osastosihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö, (vv. 31.12.2014 -)

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN KOKOUKSET

Vahvistamislautakunta piti neljä kokousta vuoden 2014 aikana. Kokoukset pidettiin lautakunnan toimistossa osoitteessa Kirkkokatu 14.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNASSA KÄSITELLYT ASIAT

Lautakunta seuraa työmarkkinoilla tapahtuvaa kehitystä. Koska se voi viran puolesta ottaa yleissitovuusasian uudelleen käsiteltäväkseen, se on tarkastellut yleissitovuuteen vaikuttavia muutoksia työehtosopimuksittain. Käsittelyssä ovat olleet etusijalla ne työehtosopimukset, joiden osalta tarve yleissitovuutta koskevan päätöksen antamiselle on ollut etukäteen arvioiden todennäköisin. Uuden päätöksen antamiselle on ollut tarvetta vain osassa työehtosopimuksia, mutta tarkastelu on ollut käytännössä yhtä perusteellista muidenkin työehtosopimusten osalta.

YLEISSITOVIERN TYÖEHTOSOPIMUSTEN KÄÄNTÄMINEN JA JULKAISEMINEN

Vahvistamislautakunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että yleissitovat työehtosopimukset julkaistaan joko suomen tai ruotsin kielellä ja käännöksenä toisella kansalliskielellä. Käytännössä tämä on merkinnyt sitä, että ne sopimukset, joita sopijapuolet eivät tee sekä suomeksi että ruotsiksi käännetään ruotsiksi ja julkaistaan käännösinä valtion säädöstietopankki Finlexissä. Työehtosopimukset on kääntänyt lautakunnan toimeksiannosta Lingsoft Oy.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN TEKEMÄT PÄÄTÖKSET

Vahvistamislautakunta tutki yhteensä 119 työehtosopimuksen edustavuuden. Uuden päätöksen antaminen todettiin lautakunnassa tarpeettomaksi 104 työehtosopimuksen osalta. Vahvistamislautakunta antoi yhteensä 15 päätöstä työehtosopimusten yleissitovuudesta. Yleissitoviksi lautakunta vahvisti 10 työehtosopimusta ja yleissitovuutta vailla oleviksi 4 työehtosopimusta. Yhtä aiemmin yleissitovuutta vailla olevaksi vahvistettua työehtosopimusta ei pidetty enää valtakunnallisena työehtosopimuksena. Lisäksi annettiin yksi päätös asian uudelleen käsittelemistä koskevassa hakemusasiassa.

Yleissitovuutta koskeva päätös annettiin kolmesta kokonaan uudesta valtakunnallisesta työehtosopimuksesta. Kaksi työehtosopimusta vahvistettiin aiemmasta poiketen yleissitovuutta vailla olevaksi. Päätös annettiin kymmenestä sellaisesta työehtosopimuksesta, joita oli pidettävä työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta annetussa laissa tarkoitetulla tavalla uusina työehtosopimuksina. Näistä neljän työehtosopimuksen soveltamisala oli laajentunut tai supistunut ja kuutta työehtosopimusta pidettiin uusina työehtosopimusosapuolen muutoksen takia.

VALITUKSET VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN PÄÄTÖKSISTÄ

Toimintavuonna tehdyistä päätöksistä ei ole valitettu työtuomioistuimeen.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN TOIMINTAMENOT 1.1. – 31.12.2014

Yleissitovien työehtosopimusten ruotsintaminen	75 134,75
Työehtosopimusrekisteri	14 907,60
Finlex	9 000,00
Palkkiot	
kokouspalkkiot	640,00
asiantuntijapalkkiot	24 000,00
Ta:n sotumaksu	517,97
VaEL -eläkemaksu	4 621,32
tapaturmamaksu	94,95
Virallinen lehti	2 137,00
Muut kulut	1 308,38
Yhteensä	132 997,97

Helsingissä 23.3.2015

Puheenjohtaja

Martti Kairinen

Sihteeri

Ari Pulkkinen

Liite

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan vuonna 2014 tarkastelemat työehtosopimukset

Yleissitovat työehtosopimukset

Ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten työehtosopimus
 Arkkitehtisuunnittelualan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Asfalttialan työehtosopimus
 Autoliikennealojen toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Bingotyöntekijöitä koskeva työehtosopimus
 Elintarvikealan automiesten työehtosopimus (2)
 Elintarvikealojen työehtosopimus (2)
 Elintarviketeollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Energiateollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Energiateollisuuden ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Golf-alan työehtosopimus
 Harja- ja sivellinalojen työehtosopimus
 Henkilöstöpalvelualan työehtosopimus
 Hiihtokeskusalan työehtosopimus
 Hiusalan työehtosopimus
 Huolinta-alan toimihenkilöiden työehtosopimus
 Huolinta-alan varastoterminaali- ja satamatyöntekijöiden työehtosopimus
 Huoltokorjaamoiden työehtosopimus
 Huvi-, teema- ja elämyspuistoja koskeva työehtosopimus
 ICT-alan työehtosopimus ylemmille toimihenkilöille
 Jalometallialan työehtosopimus
 Kemian perusteollisuuden työehtosopimus
 Kemianalan toimihenkilösopimus
 Kemianteollisuuden ylempien toimihenkilöiden pöytäkirja
 Kenkä- ja nahkateollisuuden työehtosopimus
 Kiinteistöalan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Kiinteistöpalvelualan työntekijöitä koskeva työehtosopimus
 Kumiteollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Kumiteollisuuden työntekijöitä koskeva työehtosopimus
 Kuorma-autoalan työehtosopimus
 Lauttaliikennettä (lossit) koskeva työehtosopimus
 Leipomoiden työntekijöitä koskeva työehtosopimus (2)
 Lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimus
 Liha-alan työehtosopimus (2)
 Lihateollisuuden asiamiesten työehtosopimus
 Linja-autohenkilökunnan työehtosopimus
 Maa- ja vesirakennusalan työehtosopimus
 Maalausalan työehtosopimus urakkahinnoitteluineen
 Malmikaivosten työehtosopimus
 Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluita koskeva työehtosopimus -työntekijät
 Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluita koskeva työehtosopimus -esimiehet
 Meijereiden erikoiskoulutuksen saaneiden ja teknisten toimihenkilöiden työehtosopimus (Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppiain liitto ry)

Meijerityöntekijöitä koskeva työehtosopimus
 Mekaanisen metsäteollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Mekaanisen metsäteollisuuden työehtosopimus
 Metsäalan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Metsäalan työehtosopimus
 Metsäkonealan työehtosopimus
 Metsänhoitoyhdistysten toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden työehtosopimus
 Neuvonta-alan runkosopimus
 Näyttelijöiden teatterityösopimus
 Ohjelmapalvelualan työehtosopimus
 Pahvin- ja paperinjalostusalan toimihenkilöiden työehtosopimus
 Pahvin- ja paperinjalostusalan työehtosopimus
 Panimoiden ja virvoitusjuomatehtaiden työehtosopimus (2)
 Paperiteollisuuden toimihenkilösopimus
 Paperiteollisuuden työehtosopimus
 Puutarha-alan työehtosopimus
 Rahankäsittelypalvelut-alan työehtosopimus
 Rakennusaine- ja betonteollisuuden toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Rakennusalan toimihenkilöiden työehtosopimus
 Rakennustuoteteollisuuden työehtosopimus
 Seminologiien ja keinosiemennysasemien työehtosopimus
 Sosiaalialan järjestöjä koskeva työehtosopimus
 Suunnittelu- ja konsulttialan toimihenkilöiden työehtosopimus
 Suunnittelu- ja konsulttialan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Sähköalan tes - energia - ICT -verkosto työehtosopimus
 Säiliöauto- ja öljytuotealaa sekä niihin liittyviä toimintoja koskeva työehtosopimus
 Tanssinopettajien työehtosopimus
 Teatterialan työehtosopimus
 Teknoliateollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Teknoliateollisuuden ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Terminaalitoimintaa koskeva työehtosopimus
 Terveyspalvelualan työehtosopimus
 Tietotekniikan palvelualan työehtosopimus
 Tilapäisten teatterimuusikkojen työehtosopimus
 Tullaajien ja huolintatyönjohtajien työehtosopimuksen
 Turvetuotantoalan työehtosopimus
 Urheilujärjestöjen työehtosopimus
 Urheilujärjestöjen valmentajia koskevan työehtosopimus
 Varasto- ja kuljetusesimiesten työehtosopimus
 Vedeneristysalan työehtosopimus
 Viestinnän Keskusliiton ja Suomen Journalistiliiton välinen kustannustoimittajien työehtosopi-
 mus (2)
 Viestinvälitys- ja logistiikka-alan työehtosopimus
 Viestinvälitys- ja logistiikka-alan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Yksityisen opetusalan työehtosopimus
 Yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimus
 Yliopistojen yleinen työehtosopimus (2)
 Öljy-, maakaasu- ja petrokemianteollisuutta koskeva työehtosopimus

Yleissitovuutta vailla olevat työehtosopimukset

Avaintyönantajat AVAINTA ry:n opetusalan työehtosopimus
Bioenergiateollisuuden palveluyritysten työehtosopimus (2)
Elintarviketeollisuuden sähkömiesten työehtosopimus
Kemianteollisuus ry:n, Kumiteollisuus ry:n ja Sähköalojen ammattiliitto ry:n välinen sähköalan-
työntekijöiden työehtosopimus
Maanrakennusalan työehtosopimus (Koneyrittäjien liitto) (2)
Meijereiden erikoiskoulutuksen saaneiden ja teknisten toimihenkilöiden työehtosopimus (Elin-
tarviketeollisuusliitto ry)
Meijerityöntekijöitä koskeva työehtosopimus (Elintarviketeollisuusliitto ry)
PALTAn toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n ja julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n välinen
infra-alan työntekijöitä koskeva työehtosopimus
Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n sekä julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n välinen
korjaamoalan työehtosopimus
Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n sekä palkansaajajärjestö Pardia ry:n ja ylemmät toimi-
henkilöt YTN ry:n välinen tarkastusalan työehtosopimus
Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n sekä palkansaajajärjestö Pardia ry:n välinen korjaamoalan
työehtosopimus
Teknisen huollon ja kunnossapidon työehtosopimus
Terveyspalvelualan työehtosopimus (Unioni)
Testaus- ja laboratorioalan työehtosopimus
Vakinaisten teatterimuusikkojen työehtosopimus
Veneenrakennusteollisuuden työehtosopimus
Yrityskehitysorganisaatioiden ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus (2)

Yrityskohtaiseksi muuttuneet työehtosopimukset

Turveteollisuuden työehtosopimus